

Prosjektskisse:

Psykologkompetanse til kommunane: modell for å rekruttere og behalde

- Eit samarbeidsprosjekt mellom kommunane i Nordhordland, BUP
Nordhordland og Bjørgvin DPS

1. Innleiing

Frå 1. januar 2020 vert endringa i § 3-2 i lov om kommunale helse- og omsorgstenester gjeldande, der kommunane vert pålagde å ha psykolog som ein del av kjernekompetansen i den kommunale helse- og omsorgstenesta. § 3-2 andre ledd første punktum vil etter endringa lyde: «For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor, helsesykepleier, ergoterapeut og **psykolog**.»¹

Kommunar i Nordhordland og landet elles melder om utfordringar med å rekruttere psykologar, og at psykologar som vert tilsett sluttar etter kort tid. Særleg mindre kommunar har hatt utfordringar med dette i lengre tid.

Kommunane i Nordhordland vil med bakgrunn i denne utfordringa samarbeide med BUP Nordhordland og Bjørgvin DPS for å etablere eit prosjekt der målet er å utvikle og prøve ut ein ny modell som betrar rekrutteringa av psykologar til kommunane. Modellen må ha tiltak som kan betre stabilitet i tilgang til slik kompetanse over tid.

For å nå målet vert det sett ned ei arbeidsgruppe som gjennom eit forprosjekt skal kartlegge behova i kommunane, utgreie moglege løysingar, planlegge for utprøving og utarbeide søknad om midlar til pilotering av modell. Forprosjektet er planlagt som første fase i samarbeidsprosjektet. Gjennom forprosjektet vil ein arbeide for å etablere samarbeid med KS, FoU-miljø og andre relevante kompetansmiljø. Region Nordhordland Helsehus er under etablering, og her er det planlagt for å etablere eit Kunnskapsenter som skal vere ein arena for utdanning og utvikling. Det er naturleg at ein i prosjektet jobbar opp mot denne arenaen.

2. Bakgrunn

Endringa i lovkrav, utfordringane med å rekruttere og behalde psykologar i kommunane, og eit tydeleg behov for å ha psykologkompetanse som del av den kommunale helse- og omsorgstenesta, er hovudgrunnen til at kommunane og spesialisthelsetenesta vil samarbeide. Kommunar i Nordhordland har søkt og mottatt midlar gjennom Helsedirektoratets tilskotsordning [*Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene*](#), eit verkemiddel med mål om å auke rekrutteringa av psykologkompetanse til kommunane. Kommunar har tilsett psykologar, både i kvar enkelt kommune og på tvers av kommunar i ei interkommunal samarbeidsordning mellom fleire småkommunar. Likevel er tilbagemeldinga frå kommunane at det er få søkjarar til stillingane og det er store utfordringar med å behalde psykologar over tid. Ofte søker dei seg til andre, gjerne større

¹ Vår utheving. Kjelde: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-55/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1.

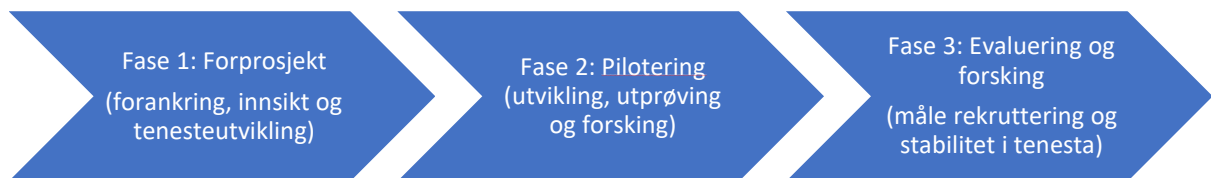
kommunar eller til spesialisthelsetenesta etter relativt kort tid i stillinga. Fleire av psykologane har sjølv peika på at manglande tilgang på vidareutdanning og spesialisering som hovudgrunn til at dei sluttar, samt ønske om meir fagleg samarbeid med andre psykologar.

3. Mål og prosjektets faser

Overordna mål

Overordna mål med prosjektet er å utvikle og prøve ut ein modell som betrar rekrutteringa av psykologkompetanse til kommunane i Nordhordland og sikre stabilitet i tenesta over tid. For å nå målet vert det søkt om tilskot gjennom Fylkesmannen sine midlar til fornyings- og innovasjonsprosjekt i kommunane (prosjektskjønn) til Fase 1; forprosjekt som skal gjennomførast i 2019. I denne fasen skal ein utarbeide grunnlaget for gjennomføring av moglege løysingar i ein pilotmodell. Dei neste fasane i hovudprosjektet er å prøve ut modellen og evaluere ordninga.

Prosjektets målsetting vert søkt oppnådd gjennom følgjande prosjektfaser:

Figur 1: Hovudprosjektet inndelt i faser

Fase 1: Forprosjekt (Forankring, innsikt og tjenesteutvikling) (2019)

Forprosjektet skal gjennom utgreiing av reelle behov i kommunane og moglegheitene som ligg i kravet om psykologkompetanse, utarbeide ein modell for mogleg løysingar i samarbeid mellom kommunar og spesialisthelsetenesta.

Del 1: Kartlegge og analysere status og behov i kommunane i Nordhordland

Del 2: Utgreie og vurdere moglege løysingar saman med spesialisthelsetenesta for å betre rekrutteringa av psykologar til kommunane - og å behalde dei over tid

Del 3: Planlegge for utprøving og utarbeide søknad om midlar til utprøving av modell i Nordhordlandskommunane.

Mål og delmål for forprosjektet skal gjennomførast i 2019 og vert samla i ein projektrapport som skal danne grunnlag for søknad om midlar til Helse- og omsorgsdepartementet / Helsedirektoratet / Fylkesmannen til utprøving av modell.

Dei neste fasane i hovudprosjektet er å prøva ut løysingane i praksis og evaluere om den utarbeida modellen har hatt ønska verknad.

Fase 2: Planlegging og utprøving av modell = Pilotering

Utvikling, utprøving og evaluering av ordninga skal forankrast i deltakarkommunane, og skal skje i tett samarbeid med fagmiljø i kommunar og spesialisthelsetenesta. Prosjektet vil søkje å knyte til seg kompetanse og ressursar frå aktuelle FoU-miljø. KS vert også viktig som samarbeidspart for kommunesektoren. Det skal utarbeidast eit prosjektdirektiv for planlegging og gjennomføring av prosjekt, som vert lagt til grunn for utarbeiding av søknad om midlar til ei eventuell pilotering.

Fase 3: Evaluering og forskning

Overordna prosjektmål er å bidra til at kommunane kan oppfylle nye krav om psykolog som del av kjernekompetansen i den kommunale helse- og omsorgstenesta, og sikre stabilitet i tenesta over tid. Det er viktig å sørgje for evaluering av prosessen og undersøke om den utarbeida modellen har hatt ønska veknad.

4. Prosjektorganisering og forankring

Oppstart av prosjektet er forankra hos ordførarar, rådmenn, leiarar og fagpersonar i kommunane gjennom Regionrådet i Nordhordland, Utval for Helse og omsorg, Kommunalsjefgruppa for helse og omsorg, Fagrådet for kommuneoverlegar og Samarbeidsutvalet for NH.

Tiltaket er eit samarbeidsprosjekt mellom dei ni kommunane i Nordhordland og Helse Bergen HF, der ressurspersonar frå divisjon psykisk helsevern for barne, ungdom og vaksne bidrar med kompetanse.

Kommunalsjefsgruppa for helse- og omsorg i Nordhordland saman med representantar frå Helse Bergen og brukarrepresentant er styringsgruppe for prosjektet. Det er sett ned ei arbeidsgruppe, samansett av representantar frå kommunar, helseføretak, relevante fagmiljø og brukarrepresentasjon. Nordhordland Utviklingsselskap IKS (NUI) har koordinerande ansvar for prosjektet og arbeidsgruppa.

Undervegs i forprosjektet vil arbeidsgruppa sikre forankring i fagmiljøa og gje løypemeldingar til styringsgruppa. Det er ønskjeleg å ha dialog undervegs med fleire relevante fagfelt og utval, for å sikre brei erfaringsdeling, god kommunikasjon og forankring i alle ledd. Samarbeidsutvalet for Nordhordland vil fungere som referanse- og rådgjevingsgruppe for prosjektet.

Dersom måloppnåing krev tiltak som inneber økonomiske og /eller organisatoriske endringar for kommunar og helseføretak skal tiltak forankrast hos kvar av partane før iverksetting.

5. Økonomi, budsjett

Budsjett for 2019:

Prosjektmidlar		Eigeninnsats i kommunane	
Lønn til koordinator/ prosjektleder for kommunane i Region Nordhordland	220 000	Bruk av kompetanse i kommunane – nettverksarbeid, tverrsektor og tverrfagleg samarbeid og førebuing.	230 000
Reise-, møter og regionale samlingar. Informasjons- og dialogarbeid	20 000	Reisekostnader til og frå møter og samlingar	20 000
Lønn til kartlegging, analyse og vurdering av aktuelle pasientgrupper/dimensjonering av tilbodet	50 000	Kartlegging, analyse og vurdering av aktuelle pasientgrupper/dimensjonering av tilbodet	50 000
Kontor, telefoni, dataverktøy og – lagring	10 000		
Søknadssum	300 000	Sum eigeninnsats	300 000